

Den nye gødningsforordning

Forordning (EU) 2019/1009 af 5. juni 2019 om fastsættelse af regler om tilgængeliggørelse på markedet af EU-gødningsprodukter og om ændring af forordning 1069/2009 [om animalske biprodukter] og forordning 1107/2009 [om pesticider].

Offentliggjort i EU-Tidende den 25. juni 2019 – find den danske udgave [her](#)

Nye muligheder for fri adgang til EU's indre marked for produkter så som:

- Organiske gødninger og jordforbedringsmidler
- Med indhold af (bio-) affald jf. affaldsdirektivet – omdefineres !

Og på vej ind i den nye gødningsforordning:

- Visse produkter stammende fra animalske biprodukter
- Biprodukter jf. affaldsdirektivet
- Struvit, bioaske (fx spildevandsslamaske med P) og biokoks

1

NY: Artikel 19 Affaldsfasens ophør (End-of-waste status)

Denne forordning fastsætter kriterier for, hvornår materiale, der udgør affald som defineret i [affalds-] direktiv 2008/98/EF, kan ophøre med at være affald, hvis det indgår i et EU-gødningsprodukt, der opfylder kravene.

I sådanne tilfælde udføres en nyttiggørelsesoperation i henholdt til denne forordning, inden materialet ophører med at være affald, og materialet anses for at opfylde betingelserne i artikel 6 [affaldsfasens ophør] i nævnte direktiv og derfor ikke længere for at være affald fra det øjeblik, hvor EU-overensstemmelseserklæringen blev udarbejdet.

2

Bilag I Produkt-funktions-kategorier (PFC)

Bilag I indeholder en række krav og grænseværdier til PFC'er. Der er følgende 7 PFC'er:

1. Gødning
  - A. Organisk gødning B. Organisk-mineralsk gødning C. Uorganisk gødning
2. Kalkningsmiddel
3. Jordforbedringsmiddel
  - A. Organisk jordforbedringsmiddel B. Uorganisk jordforbedring
4. Vækstmedium
5. Hæmmer
  - A. Nitrifikationshæmmer B. Denitrifikationshæmmer C. Ureasehæmmer
6. Biostimulant til planter
  - A. Mikrobiel biostimulant til planter B. Ikkemikrobiel biostimulant til planter
7. Mekanisk gødningsproduktblanding
 [fremstillet af 2 eller flere EU-gødningsprodukter PFC 1-6]

3

Bilag II Komponent-materiale-kategorier (CMC)

Bilag II indeholder en række specifikke krav og grænseværdier til CMC'er. Der er følgende 11 CMC'er:

1. Stoffer og blandinger af jomfruelige materialer
2. Planter, plantedele eller planteekstrakter
3. Kompost
4. Afgasset biomasse fra friske afgrøder
5. Afgasset biomasse bortset fra afgasset biomasse fra friske afgrøder
6. Biprodukter fra fødevarerindustrien
7. Mikroorganismer
8. Næringsstofpolymerer
9. Polymerer bortset fra næringsstofpolymerer
10. Afledte produkter i den i [animalske biprodukts-] forordning nr. 1069/2009 anvendte betydning
11. Biprodukter i den i [affalds-] direktiv nr. 2008/98 anvendte betydning

4

Komponent-materiale-kategorier med kompost eller digestat

CMC 3: Kompost

Et EU-gødningsprodukt kan indeholde kompost frembragt ved aerob kompostering af udelukkende et eller flere af følgende inputmaterialer: a) **bioaffald** i den i direktiv 2008/98/EF anvendte betydning fra separat indsamling af bioaffald ved kilden...; *Flere andre mulige inputmaterialer nævnes – men der må fx ikke indgå spildevandsslam.*

CMC 5: Afgasset biomasse bortset fra afgasset biomasse fra friske afgrøder

Et EU-gødningsprodukt kan indeholde afgasset biomasse frembragt ved anaerob nedbrydning af udelukkende et eller flere af følgende inputmaterialer: a) **bioaffald** i den i direktiv 2008/98/EF anvendte betydning fra separat indsamling af bioaffald ved kilden..., [og flere andre, mulige inputmaterialer nævnes – men der må fx ikke indgå spildevandsslam]

Under CMC 3 og CMC 5 sættes også en række krav vedr. materialehåndtering, proces-temperatur og -tid, samt grænseværdier for PAH, fysiske urenheder og stabilitet.

Definition af 'bioaffald' i affaldsdirektivet

Bionedbrydeligt have- og parkaffald, mad- og køkkenaffald fra husholdninger, kontorer, restauranter, engrossalg, kantiner, cateringfirmaer og detailforretninger samt lignende affald fra fødevarer-forarbejdningsvirksomheder.

5

Bilag III Mærkningskrav

Alle EU-gødningsprodukter er pålagt en række mærkningskrav afhængigt af, hvilken PFC (produktfunktionskategorier) de hører under.

Bilag IV Overensstemmelses-vurderingsprocedurer

Del II. Modul D1 Kvalitetssikring af produktionsprocessen

Krav til virksomhedens egenkontrol og dokumentation af bl.a. kompost/biogas proces og produkter findes her. Her beskrives også krav til de nationale overensstemmelses-vurderingsorganer, såkaldte bemyndigede organer [dvs. krav til uafhængige kontrolorganisationer fx som DANAK].

Bilag V EU-overensstemmelseserklæring

En erklæring for et givet EU-gødningsprodukt (produkt-, batch- eller typenummer) og hvor relevant med henvisning til det bemyndigede organs attest eller afgørelse om godkendelse.

6

Kapitel 6 Delegerede beføjelser og udvalgsprocedurer

Artikel 42 Ændring af bilag

1. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 44 vedrørende ændring af bilag I, med undtagelse af ..., og ændring af bilag II, III og IV for at tilpasse dem til den tekniske udvikling og lette adgangen til det indre marked og den frie bevægelighed for EU-gødningsprodukter:

- a) som har potentialet til at blive gjort til genstand for betydelig handel på det indre marked, og
- b) for hvilke der er videnskabelig evidens for, at de
  - i) ikke udgør en risiko for menneskers, dyrs eller planterers sundhed, sikkerheden eller miljøet, og
  - ii) sikrer agronomisk effektivitet.

.....

Kommissionen skal i forbindelse med vedtagelsen af delegerede retsakter i medfør af dette stykke særligt prioritere animalske biprodukter, biprodukter i den i [affald-] direktiv 2008/98 anvendte betydning og nyttiggjort affald, navnlig fra landbrugssektoren og landbrugsfødevarerindustrien, samt materialer og produkter, som allerede lovligt er bragt i omsætning i en eller flere medlemsstater.

2. Kommissionen vurderer hurtigst muligt efter den ... [datoen for denne forordningsikrafttræden] **struvit-, biokul- [biochar, dvs. biokoks] og askebaserede produkter**. Hvis det i denne vurdering konkluderes, at kriterierne i stk. 1, litra b), er opfyldt, vedtager Kommissionen delegerede retsakter i henhold til stk. 1 med henblik på at medtage disse materialer i bilag II.

3. Kommissionen må kun vedtage delegerede retsakter i henhold til stk. 1 om ændring af bilag II til denne forordning for i komponentmaterialekategoriene at medtage materialer, som efter en nyttiggørelsesoperation ikke længere er affald, hvis reglerne for nyttiggørelse i det pågældende bilag, som er vedtaget før medtagelsen på listen, sikrer, at materialerne opfylder betingelserne i artikel 6 [affaldsfasen ophør] i [affald-] direktiv nr. 2008/98.

7

Artikel 46 Ændringer til forordningen om animalske biprodukter

I forordning nr. 1069/2009 [om animalske biprodukter] foretages følgende ændringer:

1) Artikel 5, stk. 2 og 3, affattes således [dvs. erstattes af følgende stk. 2, 3 og 4]:

"2. For afledte produkter som omhandlet i artikel 32, 35 og 36, der ikke længere udgør nogen folke- eller dyresundhedsmæssig risiko af betydning, kan der fastlægges et slutpunkt i fremstillingskæden, hvorefter de ikke længere er underlagt kravene i denne forordning. Disse afledte produkter kan efterfølgende bringes i omsætning uden restriktioner inden for rammerne af denne forordning, og er ikke længere underkastet offentlige kontroller i overensstemmelse med denne forordning.

Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 51a vedrørende supplerung af denne forordning ved at fastlægge et slutpunkt i fremstillingskæden, hvorefter afledte produkter omhandlet i dette stykke ikke længere er underlagt kravene i denne forordning.

3. ...

8

Artikel 46 - Ændringer til ABP-forordningen (fortsat)

4. **Inden seks måneder** efter den ... [datoen for denne forordnings ikrafttræden] indleder kommissionen en **første vurdering af afledte produkter** som omhandlet i artikel 32, der allerede bruges bredt i Unionen som organiske gødningsstoffer og jordforbedringsmidler. Vurderingen omfatter som minimum følgende produkter:

- kødmel, benmel, kød- og benmel,
- blod fra dyr, hydrolyserede proteiner af kategori 3-materiale,
- **forarbejdet husdyrgødning, kompost, biogasnedbrydningsaffald**, fjermel,
- glycerin og andre produkter af kategori 2- eller kategori 3-materiale, der er afledt af produktion af biodiesel og brændstof fra vedvarende kilder, samt
- foder til selskabsdyr, foderstof og tyggepinde og tyggeben, der er blevet afvist af kommercielle årsager eller pga. tekniske svigt, og
- afledte produkter af blod fra dyr, huder og skin, hove og horn, guano fra flagermus og fugle, uld og hår, fjer og dun samt svinebørster.

Hvis det i vurderingen konkluderes, at disse afledte produkter ikke længere udgør nogen folke- eller dyresundhedsmæssig risiko af betydning, skal Kommissionen hurtigst muligt og under alle omstændigheder senest seks måneder, efter at vurderingen er afsluttet, fastlægge et slutpunkt i fremstillingskæden, jf. nærværende artikels stk. 2."

9

Affaldsdirektivet om hjælp til målemetoder og evt. nye mål

- **CEN skal udvikle standarder for bioaffald, kompost og digestat** (artikel 22, stk. 3)
- Måling af effekt af hjemmekompostering (artikel 11a, stk. 9)
- Opstille gennemsnitligt tab ved forbehandling (artikel 11a, stk. 10)
- Måling af madaffald (artikel 9 stk. 8)
- Evt. særskilt 2030 EU-mål for reduktion af madaffald overvejes i 2023 (artikel 9, stk. 6)
- Evt. specifikke EU-mål for genanvendelse af bl.a. kommunalt bioaffald overvejes i 2024 (artikel 11, stk. 6)
- Fra 2027 kan kommunalt bioaffald, der undergår aerob eller anaerob behandling, kun regnes som genanvendt, hvis jf. artikel 22 er blevet indsamlet særskilt eller adskilt ved kilden (artikel 11a, stk. 4)
- Materialer, som er ophørt med at være affald, og som skal anvendes som **brændsel** eller andre midler til energifremstilling, eller som skal forbrændes, anvendes til **opfyldning** eller deponeres, **ikke medregnes** i mål-opfyldelsen (artikel 11a, stk. 5)

10